

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

Fade

ARALIK 1968

İÇİNDEKİLER :

Türk Folklor Kurumu ve Çalışmaları	Ihsan HİNÇER
Halk Oyunlarımızın Fransa'daki Zaferi	Oktay GÜZELBEY
Bulgaristan Burgaz Fes. ve Türk Folklor Kurumu	Ayhan DOĞANÇ
Fransa Folk Dans Fes.leri Gezisinden İzlenimler	Mehmet YALÇIN
Monsieur Henri Coursaget'nin Mektubu	T.F.A.
Bulgaristan Burgaz Festivali ve Başarılarımız	Fatin EREN
Fransa Folk Dansları Festivallerinden Anekdotlar	Çora HİNÇER
Monsieur Roger Lecotté'nin Mektubu	T.F.A.
Türk Folklor Kurumu'nun 1968 Gösterileri	Fikret DEĞERLİ
Fransız Folklor Konfederasyonu Başk. Dr. Serre'in Mektubu	T.F.A.
Fransız Basını T. F. Kurumu İçin Neler Yazdı	Bora HİNÇER

TÜRK FOLKLOR KURUMU 1968 YILI GÖREVLİLERİ

SAYI : 233

KURUŞ : 100

İSTANBUL'DA AYDA BİR DEFA ÇIKAR HALK KÜLTÜRÜ DERGİSİ

1

tasarruflarınızı
değerlendirmek için
size
yol gösterecek ışık

HER YERDE HER ZAMAN
T.C. ZİRAAT BANKASI
olacaktır

(Basım : 10185)

TÜRK FOLKLOR ARASTIRMALARI

Tade

ARALIK 1968

İÇİNDEKİLER :

- Türk Folklor Kurumu ve Çalışmaları İhsan HİNÇER
Halk Oyunlarımızın Fransa'daki Zaferi Oktay GÜZELBEY
Bulgaristan Burgaz Fes. ve Türk Folklor Kurumu Ayhan DOĞANÇ
Fransa Folk Dans Fes.leri Gezisinden İzlenimler Mehmet YALÇIN
Monsieur Henri Coursaget'in Mektubu T.F.A.
Bulgaristan Burgaz Festivali ve Başarılarımız Fatma EREN
Fransa Folk Dansları Festivallerinden Anekdotlar Çora HİNÇER
Monsieur Roger Lecotté'nin Mektubu T.F.A.
Türk Folklor Kurumu'nun 1968 Gösterileri Fikret DEĞERLİ
Fransız Folklor Konfederasyonu Başk. Dr. Serre'in Mektubu T.F.A.
Fransız Basını T. F. Kurumu İçin Neler Yazdı Bora HİNÇER

TÜRK FOLKLOR KURUMU 1968 YILI GÖREVLİLERİ

SAYI : 233

KURUŞ : 100

İSTANBUL'DA AYDA BİR DEFA ÇIKARILAN HALK KÜLTÜRÜ DERGİSİ

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

KURULUŞU : AGUSTOS 1949

AYDA BİR DEFA İSTANBUL'DA ÇIKAR HALKBİLGİSİ DERGİSİ

SAHİBİ : İHSAN HİNÇER

No. 233

ARALIK 1968

YIL : 20 — CİLT : 11

Türk Folklor Kurumu ve Çalışmaları

Yazan : İhsan HİNÇER

Türk Folklor Kurumu Genel Başkanı

Yıllardan beri Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde yapılan festival ve şenliklere Hükümetimizin yardımları ile çeşitli Halk Oyunları Gruplarımız katılmış, başarılı neticelerle Yurdumuza dönmüşlerdir. Lâkin kendileri güçlü ve inisiyatifli ile ilk defa geniş bir organizasyona katılmak imkân ve cesaretini Türk Folklor Kurumu elde etmek şerefine erişmiştir.

Fransa'da çeşitli şehirlerde kurulmuş olan yüzlerce Folklor Kuruluşu önce federasyonlar, sonra da bütün Fransa'yı kapsayan "Milli Fransa Folklor Konfederasyonu" altında birleşmişlerdir. İşte, bu büyük kuruluş, geçen yılbaşında Türkiye ile temas geçmiş, Fransa'ya, Türk Halk Dansları için en iyi oynayacak bir grupu davet etmek üzere Türk Folklor Kurumu ile yazışma yapmıştır. Daha önce başka kuruluşlarla yaptığı temaslar neticeye ulaşamamıştır.

Fransa'ya hareket ederken, otobüs parasını dahi borçla temin etmek durumunda kalan Kurum Yöneticileri, herne bahasına olursa olsun, bu geziye katılma kararını vermek cesaretini göstermiştir. Hemen hemen aynı tarihte rastlayan Bulgaristan'ın da bir Türk Şehri olan Burgaz'da yapılacak Uluslararası Halk Oyunları ve Müzik Festivali için de davet almış bulunuyorluk Bulgaristan'la Turizm ve Tanıtma Bakanlığının bir yıl evvel imzaladığı bir anlaşma vardı. Bu anlaşmaya göre iki devlet turizm çalışmalarını geliştirmek için

Folk Dans Grupları değişiminde buluncaklardı. Bundan cesaret alarak ve Hükümet'ten de yardım göreceğimizi kuvvetle zannederek, bu çağırığa da, evet, demistik. Aynı zamanda bir yıl evvel mütevazî bir şekilde Kurum Lokalinde yaptığımız "Turist Matineleri" o kadar ilgi görmüştü ki, bu alanda da daha geniş bir çalışma yapmayı plânlamıştık.

1968 yılında yürürlüğe giren İkinci Beş Yıllık Devlet Plânı Millî Kültürümüze başyeri vermiş, folklor teşekküllerine en geniş mânada yardım edilmesi ve işbirliği hususunu öngörmüştü. Kurum olarak Devletin yapacağını ve plânladığını yapmak istiyorduk. Yardım görmemiz ve desteklenmemiz kadar tabii bir şey olamazdı. Fakat tam tatbikata geçeceğimiz anda bütün bu imkânların kâğıt üzerinde kaldığını gördük. Hükümetle kurmak istediğimiz temaslar, maalesef alt makamların tahsisat yokluğunu ileri sürmeleri üzerine hüsrana uğramamızı temin etmekten öteye geçemedi.

O zaman biz de bir avuç idealist Yurdunu ve Milletini seven gençle başlarımızı avuçlarımızın arasına alarak uzun uzun düşündük. Ya bu görevlerimizi yapmaktan vazgeçecek, ya da cesaretle karar verecek ve millî kültürümüzü, bu büyük üç faaliyet alanında bütün dünyaya gösterecek, tanıttak ve başarıya ulaşmaya çalışacaktık. Kararımızı verdik: Bu üç faaliyeti de ta-

Memleket içindeki
Bankacılık hizmetleriniz
kadar
MEMLEKET DIŞI
BANKA İŞLERİNİZ
için de

TÜRK TİCARET BANKASI
EMRİNİZDEDİR

TÜRK TİCARET BANKASI

KÜLTÜR YAYIN 9

(Folklor : 145)

ANADOLU
BANKASI

SİZİN EŞİNİZİN
ÇOCUKLARINIZIN
kısacası

AİLENİZİN BANKASIDIR

(Folklor : 144)

(Basın : 60227 — 145)

savvurdan tahakkuk safhasına intikal ettirecektik.

24 Haziran 1968 günü Boğaziçi'nde Yeniköy'de Turizm Bankası A. Ş. den bir yaz sezonu için tuttuğumuz Sait Halim Paşa Yalısı'nda bir açılış töreni düzenliyerek "Turist Matineleri" ne başladık. Her gün 35 genç kız ve erkek oyun elemanımız, her türlü eğlencesini ve istirahatını feda ederek üç ay müddetle saat 20 den 24 e kadar İstanbul'un en ücra köşelerinden Boğaziçi'ne taşınarak millî görevini yaptı.

9 Ağustos 1968 de Bulgaristan'a hareket eden 35 kişilik ikinci bir grupumuz 14 gün, yabancı diyarlarda kalan Türklerin şehirlerinde ve köylerinde çeşitli bölge oyunlarımızı ve halk türkülerimizi tanıtmak imkânını elde etti. Çılgınca alkışlanarak, göz yaşları arasında karşılandı ve uğurlandılar.

Üçüncü Grupumuz da 5 Ağustos'ta Fransa'ya hareket etti. 9 Ağustos'ta Confolens'a ulaştı. Üç Uluslararası, beş mahallî festivalde durup dinlenmeden memleketimizi en iyi ve başarılı şekilde temsil etmek fırsatını buldu. Fransa Folklor Turu'nda her gittiğimiz yerde gerek kızlarımız, gerekse erkeklerimiz Türk Milletini ve onun gençliğini tam bir şekilde temsil etmek fırsatını buldu.

Bütün Fransız yöneticiler başarı ve disiplinde başköşeyi bize verdi. Fransız halkı kucağını açtı. Geniş bir misafirperverlik gördük. Fransız gazeteleri Grupumuza ait övgülerle doldu. Sayfalar dolusu resimlerimizi bastılar. Önümüzdeki yıl için bütün memleketlerden davet edildik. Confolens'daki iştirakçi Danimarka, İspanya, İsrail, Macaristan, Kamboç, Yugoslavya ve altı Fransız Grubu (Brive, Confolens, Sain-tes, Lignieres, Cherbourg, Quincy) arasında birinci dereceyi aldık. En büyük alkış topladık, en sempatik ve otantik oyun grubu olarak seçildik.

Confolens'dan Paris yoluyla Nancy'ye geçtik. Oradan Plömbiere'e, Blömbiere'den Luxeuil'e, Luxeuil'den Chalain'e, Lons Le Saunier'ye, Clermond - Ferrand'a, Brive - La - Gaillarde'a gittik. 26 Ağustos günü başarı dolu bir turu tamamlayarak Türkiye'ye doğru yola çıktık. Kazandığımız birincilik kupaları, madalyonlar, diplomalar Kurum'daki arşivimizi süslemektedir.

Fransa Folklor Festivalleri Turu'na katılan görevli ve elemanlar :

Kafîle Başkanı : İhsan Hınçer.

Teknik Direktör : Oktay Güzelbey.

Oyun elemanı kızlar : Nilüfer Özkü, Gonca Sunal, Asuman Hasol, Hikmet Yalçınbaş, Özden Alademir, Asuman Esi, Marrien Filtschen.

Oyun elemanı erkekler : Hasbettin Aytınok, Halûk Özsoydan, Çora Hınçer, Aydin Esi, Haldun Öktem, Gökten Gökdemir, Gültekin Öziş, Nazmi Zülfiyar, İlyas Tan, Selâhaddin Ersoy, Mehmet Yalçın, Avni Bilgili, Cevdet Başbüyük, Ertuğrul Aydın, Sezai Taylanlı, Ömer Kaya, Mustafa Kaya, Yavaş, Yaşar Şentürk, İdris Bulut, Cemal Genç, Ömer Atay.

Enstürmanlar : Üstün Gürtuna, Mustafa Baydilli, Mustafa Yılmaz, Hasan Şimşek.

Aksesuar : Hacı Yalçın.

Fakat bu kesif çalışma esnasında Kurum'un 180 kat elbisesi yıpranmış, ter ve kullanıma neticesinde eskimiştir. Bunları yenilemek için en azından ikiyüz - ikiyüzelli bin liraya ihtiyaç bulunmaktadır. İşte yöneticileri çalışmak değil, bu yokluk ve imkânsızlıklar üzmette, şimdiden önümüzdeki yaz devresinde en azından 80 - 100 bin turiste göstereceği ve tanıtacağı, dolayısıyla onların hafızalarına nakşedeceği oyunlarımızı en mükemmel ve eksiksiz şekilde nasıl ve nerede sunabileceklerini düşünmektedir.

Bu imkânı da Milli Eğitim Bakanlığı ile Turizm ve Tanıtma Bakanlığının el ele vererek ortaya koymalarını beklemek bir mület ve memleket vazifesidir, kanaatindeyiz.

À L'honneur de Monsieur Dr. J. M. Serre

Nous confirmons de ce numerau special de la tour de France à la Confédération de la Folklor Nationale Française.

İhsan Hınçer

La President Generale de la Societé Folklor Turque

Fransa Gezisinin Hikâyesi :

Halk Oyunlarımızın Fransa'daki Zaferi

Yazan : Oktay GÜZEYBEY

Nancy şehri Erik (mirabelle) Bayramında Bşk. J. Huriel ile.

A la fête Mirabelle de la ville de Nancy avec le President Monsieur J. Huriel.

Bir konuda inançlı ve azimli çalışma, ö konuyu yarı yarıya halletmek demektir. Kalkınma hızı %7 olan bir Türkiye ortamında gelişme hızı %100 ü bulan TÜRK FÖLKLO KURUMU'nun çalışmalarından bu gerçeği bulmak mümkündür. Bu yıl içerisindeki gelişmeler gözden geçirilirse bir yıl evveline nazaran, gelirlerin 150 bin liradan 300 bin liraya, bir yıl içinde yapılan Halk Oyunları Gösterileri sayısının 32 den 73'e, Turistler İçin Yapılan Gösterilerin 44'den 91'e, yurt dışı gösteri seyahatleri sayısının 2 den 4 e, Kurumun çeşitli dallarında çalışan eleman sayısının 150 den 270 e yükseldiği görülür.

Bu konuda verdiğimiz rakkamların yanında bir de sayıya ölçülemiyen bir misal vermek isterim: Türk Folklor Kurumu, bu yıl, Türkiye'deki Fransız Kültür Ateşesi

sayın Maurice Villemur'un bir batılı titizliği ile yaptığı araştırma ve seçim sonucu, Türkiye'yi temsilen "FRANSIZ FÖLKLO KURULUŞLARI MİLLİ KONFEDERASYONU'nun Fransa'nın çeşitli şehirlerinde düzenlediği Uluslararası ve mahallî festivallere katıldı. Seyahat dönüşü sayın Kültür Ateşesinin şu sözü, 4 yıllık mazisi olan Kurumumuzun gelişmesindeki inançlı ve azimli çabanın en güzel mükâfatı olmuştur:

"Festivallerimize katılması için aracılık ettiğim Halk Oyunları Topluluğumuzun iyi bir kültür elçisi olduğunu görmekle, memleketimize ve memleketim Fransa'ya en büyük hizmetlerinden birini yaptığını anladım."

★

Fransa'nın en küçük kasabasına kadar

yayılmış Folklor Derneklerini bünyesinde toplanan bölgesel federasyonların meydana getirdiği Konfederasyon, Fransa'da folklor sahasında araştırma, tatbikat, öğretim ve tanıtma yapan Millî bir kuruluştur. Fransız hükümetinin büyük desteği ile çalışmaktadır. Monsieur Dr. SERRE'in genel başkan bulunduğu Konfederasyon diğer faaliyetlerinin yanı sıra yılın muayyen aylarında kendine bağlı dernek ve federasyonlar vasıtasıyla seri festivaller düzenlemektedir. Bu festivallerin koordinasyonu Konfederasyon bünyesinde bir komisyon tarafından yürütülür. Komisyonun başında seyahatimizle ilgili yazışmaları kendisiyle yaptığımız bayan DENISE BIDAULT vardır. Her yaz, komisyon tarafından bir çok memleketin halk oyunları toplulukları 10 - 15 gün için Fransa'ya davet edilmekte, bu topluluklar muhtelif gruplandırılmaları Fransa'nın bir çok şehrinde seri halde düzenlenen festivallere katılmaktadır. Edindiğimiz bilgilere göre bu yaz 20 yabancı grup Fransaya gelerek bu festival ve gösterilere iştirak etmiştir. Bu programlara Türkiye'den ilk defa bir grup iştirak etmektedir. Seyahatimiz esnasında bu gruplardan 10 tanesi ile karşılaştığımız gibi 9 da Fransız grubu ile bir arada bulunmak imkânını elde ettik. Grupumuz Konfederasyonun yaptığı program uyarınca Fransa'da 3 ayrı festivale katılıp, bunlardan başka 5 ayrı şehirde de Türk Halk Oyunları suaresi yapmıştır.

*

Grupumuzun Fransa içerisinde yol harici 18 gün süren bu turnesi 4 bölüm halindedir.

1) 10 - 15 ağustos : Confolens (Güney batı Fransa) Festivali.

2) 16 - 21 ağustos : N a n c y (Kuzey doğu Fransa) Festivali.

3) 22 - 23 ağustos : Batı Fransa'da 2 ayrı şehirde yapılan suareler.

4) 24 - 25 ağustos : Brive La Gaillarde (Güney Fransa) Festivali.

İspanya, Macaristan, Danimarka, İtalya, Yugoslavya, İsrail, Kamboç, Türkiye ve ayrıca Fransa'dan 6 grupun iştirak ettiği CONFOLENS Festivali, daha ziyade uluslararası dostluğun ve kültür alışverişinin teminini hedef tutmuştu. Bu maksatla şehir meydanındaki anıtın önünde hazırlanan "Dostluk Ateşi" ilk gün yapılan

bir merasimle yakıldı ve Festival sürsünce devam etti. Bir çok millete mensup 400'e yakın folklorcunun iştirak ettiği festival aktivite ve organizasyon bakımından oldukça başarılıydı. Şehrin 1500 kişilik tiyatrosal salonunda her gece 1 yabancı ve Fransız grubunun yaptığı gösterilerde Grupumuz Gala Gecesinde festival şehrinin grupuyla birlikte oynadı ve 2 saatlik bir gösteri yaptı. Gösterinin bitiminde Kültür Bakanlığı gelen Fransız film yapımcısı Noël Noëls, Festival komitesi başkanı Mns. Coursaget, Roger Coletté, Fransız Kültür Bakanlığı Temsilcisi ve şehrin bir çok ileri gelenlerinin ittifak ettikleri tek husus : "Türkiye'den iyi bir grup bekliyorduk ama, bu derece de mükemmel bir folklor ziyafeti beklemiyorduk", sözleriyle ifade buldu. 15 ve 16 ağustos günleri öğleden sonra bütün grupların 20 dakikalık programlarıyla yaptıkları gösteriler adeta bir yarışma içinde geçti. Bu sırada grupumuz için yapılan büyük tezahürat 3000 kişilik açık hava tiyatrosunu aşarak gazete sütunlarında TÜRKLER, TÜRKLER, TÜRKLER, diyen ve 100 binlere duyurulan bir manşet halini aldı. Festivalin en önemli olaylarından biri de şehrin sokaklarında bütün grupların kuyafetli olarak müşterek yaptığı geçitlerdir. Grupumuzun büyük bir intizam içinde yaptığı bu geçitlerde, davul zurnanın çaldığı mehter marşına uyularak yapılan yürüyüş ve söylenen marşlar bütün Fransızların hayranlığını çekerken, şehrin sokaklarını süsleyen bayraklar arasında Ay Yıldızımız vakur bir edayla göklerde sallanıyordu.

Festival münasebetiyle Confolens Belediye Başkanının ve Festival komitesinin düzenlediği resepsiyonlarda Genel Başkanımız sayın İhsan Hünçer, başkanlara Türk elişlerinden yapılmış hediyeleri verirken, Grup Elemanlarımızın her biri de kendilerine Türkiye ve Türkler hakkında yönelttiği çeşitli sualleri birer kültür elçisi olarak cevaplandırıyorlardı.

16 ağustos günü Confolens'dan hareket ettik. Seyahatin ikinci bölümü başladı. Aynı gün Parise uğrayan Grupumuz, Büyük Elçiliği ve Turizm Tanıtma Bürosunu ziyaret ederek uzun bir yolculuktan sonra geç vakit NANCY'ye ulaştı. 17 ağustos günün bir geçit yapıldı. Akabinde Şehir Valisinin resepsiyonu ile başlayan NANCY festivall

haya ziyade bir turizm hareketi özelliğini taşıyordu ve yarışmalı bir Halk Oyunları Festivaliydi. Türk - Fransız - Alman - Çekoslovak ve İtalyan gruplarının iştirak ettiği Festivalin ilk gecesi grupumuzun yaptığı 2 saatlik gösteri seyircilerin büyük tezahüratı arasında sona ererken yarışmanın sonucu belli olmuşa başlamıştı. 18 ağustos gündüz açık hava tiyatrosunda grupların 20 ar dakikalık programlarla yaptıkları yarışma gösterisi neticeyi tayin etmişti. Bu gösteride Türk Grupunun program sırasında başlayan yağmura rağmen seyircinin hiç birinin yerlerini terketmemesi üzerine, ertesi gün çıkan gazetelerde şu manşet vardı. (LUNDİ MATIN) : "Türkler yağmuru bile yendiler."

19 ağustos gecesi Nancy'ye 60 km mesafede Fransa'nın Roma Hamamları ve kaplıcaları ile meşhur PLOMBIERE kasabasında yapılan suarede sonra, Belediye Başkanı Mns. PILLARD şehrin armasını guruba hediye ederken, 20 ağustos gecesi yine Nancy'ye 100km mesafedeki LUXEUTL'deki suarede sonra JURA (batı Fransa) bölgesi Folklor Federasyonu Baş-

kani Mns. FRICHET gelecek yıl kendi bölgesinde yapılacak büyük festivale Grupumuzun davet etmekten şeref duyacağını beyan ediyordu. 21 ağustos gecesi NANCY'de festivalin son gecesi yaptığımız iki buçuk saatlik gösteriden sonra Nancy'den ayrılmadan katile başkanımızın bir elinde som gümüşten yapılmış birincilik kupası, diğer elinde 22 senedir hiç bir gruba verilmemiş olan üstün başarı diploması vardı.

22 ağustos günü 250 km lik bir yolculuktan sonra Fransa'nın Alp Dağları üzerindeki şirin tatil köyü CHALAIN'de saat 15 te 1 saatlik bir gösteri yapıldı. Ondan 40 km. uzakta olan LONS LE SAUNIER'de yapılan 2 saatlik suare, Grup elemanlarımızın, yorgunluktan bitap düşmelerine rağmen; kulisi ve gösterinin çıkış kapısını dolduran yüzlerce gence imza dağıtmaktan alıkoyamadı. İmza meraklısı gençlerin elinden Belediye Başkanı Mns. Maire ve Komite Başkanı Mns. Jeanblanc'nın zorla kopardığı Grup mensupları o geceyi, seyahatin en değişik hâtırası olarak Lons Le Saunier'lilerin evlerinde misafir kalarak geçirdiler.

23 ağustos gecesi yine uzun bir yolculuktan sonra CLERMONT - FERRAND'da yapılan suarede turnenin değişik bir atmosferini yaşayarak gösteriye gelen oradaki 100 den fazla Türk işçisinin de alkış tufanı arasında Gazetelerin "nefis bir sanat ziyafeti" başlığıyla ifade ettiği güzel bir gösteri yaptık.

24 ve 25 ağustos günleri Fransa seyahatimizin son bölümünü teşkil etmektedir. Konfederasyonun genel başkanı Dr. SERRE'in ev sahipliğini yaptığı Brive La Gaillarde Festivali tam mânasıyla bir folklor şenliği idi.

25 ağustos günü 2500 kişinin önünde Grupumuzun büyük bir eforla ortaya koyduğu mükemmel gösteri alkışlar arasında sona ererken, Grup elemanlarımızın sevinç gözyaşlarından buğulanmış bakışları bir noktaya toplanmıştı : Sahnenin ortasına konan beyaz zambaklardan yapılmış bir çiçek sepeti... Paris Büyükelçimiz sayın Hasan Işık'ın 800 km. uzaktan düşünüldüğü bu nazik davranış, amatör topluluğumuza verilmiş en büyük mükâfat, seyahatimize hazırlanışından beri bigâne kalan Turizm Bakanlığımıza da yapılan en büyük tavsiye olmuştur.

Confolens'in unutulmaz spikeri Monsieur Jacques Impert.
Inoubliable speaker de la ville de Confolens Monsieur Jacques Impert.

T.F.K. Grubu Fransa'ya İtalya yoluyla girmiş, haritada okla gösterilen yolu izlemiş, İsviçre yoluyla dönmüştür.
 La Societé de la groupe de Folklor Turque est visité la France, passant Italie (Montré par la flèche) retourné passant de la Suisse.

Bulgaristan'da Yapılan :

Burgaz Festivali ve Türk Folklor Kurumu

Yazan : Ayhan DOĞANÇ

T. F. Kurumu Derleme ve Araştırma Grubu Başkanı

Folklor Kurumu'nun otuzbeş kişilik bir halk oyunları grubu, memleketimizin halk oyunlarını ve halk musikisini icra etmek amacıyla yola çıktığı zaman, Sait Halim Paşa Yalısında her gece beş altı yüz kişilik turist kabilelerine Türk Halk oyunlarını tanıtmaya çalışırken içinde bulunmakta olan arkadaşlarına veda etmiş, aynı zamanda Fransa'da gene yurt oyunlarının en güzellerini gösterecek olan bir diğer grupumuza da beş gün öncesi muvaffakiyetler dilemişti.

Neşe ve heyecanla Bulgaristanın turistik Burgaz şehrine varıldı. Festivale ev sahibi Bulgarlar, Türkler, Fransızlar, İsveçliler, Çekler, Ruslar iştirak ediyordu. Gelen bütün gruplar amatördü, Bulgar ve Ruslarınkine insanın amatör diyesi gelmiyordu. Devlet babalarının elleri üzerinde maddi ve manevi desteklerden yeterince nasiplerini almış oldukları seziliyordu.

İlk günkü toplantıda Bulgarlar, bu festivalin aracılığı ile memleketlerinin güzelliğini dünyaya tanıtmaya çalıştıklarını ve

sloganlarının "Birlik, Barış ve Dostluk" olduğunu defalarca tekrar ettiler. Dokuz gün sürecek olan festivalde kırk iki konser verilecekti. Her memleket sadece bir gün Burgaz'daki açık hava tiyatrosunda icra edilecek ve son iki günde de ayrıca on beşer dakikalık bir programla en cazip oyunlarını gösterecekti. Son program hava muhalefeti dolayısıyla sadece bir gün yapılabildi.

Yarışma, çekişme, birincilik gibi etrafta öcü kelimeler duyulmuyordu ama görünen köy de kılavuz istemezdi. Her memleketin temsilci grubu Burgaz'a komşu şehir ve kasabalarda her gün oyun oynadığından -son günü hariç- yabancı gruplar hakkında doğru bir fikir sahibi olamadık. Yaptıkları ve yaptığımız on beşer dakikalık gösterilere dayandı vardığımız neticeler. En çok Bulgarlar hakkında bilgi sahibi olduk. Zira ilk gece ev sahipliği dolayısıyla bütün misafir grupları davet ederek oyunlarını gösterdiler ve türkülerini dinlettiler. Bul-

Fransa'da ve Bulgaristan'da çok büyük takdir toplayan Karadeniz Ekibi.
 L'equipe Karadeniz accueillé le grand succès de France et de Bulgarie.

garların maddi ve manevi bakımından Devlet Babaları sayesinde güçlendirildiklerini ve dolayısıyla düzenli çalışmalarını kolayca seziyorduk. Bulgaristanda 250 den fazla amatör halk türküleri korosunun bulunduğunu doğrusu biraz da kıskanarak defterime kaydettim. Bize, Filip Kutev, Dimitr Dinef, Boyacief'ler halk türkülerini, senfoni orkestralarında kullanılan aletlere hiç de rağbet etmeden kendi millî sazları ve harikulâde gırtlak nağmeleri ile çok sesli olarak pek alâ düzenlenilebileceğini konserlerinde gösterdiler. Piyoano eşliğinde opera aryası gibi türkü söylemenin ne kadar sun' i olduğuna bir kez daha inandım. Maamafih geçen yıl aziz Sadi Yaver Ataman da Türk Folklor Kurumu Korosuna çok sesli ve kulağımıza tatlı gelen numuneleri öğretmiş ve söylemişti.

Türk Folklor Kurumumuzun halk oyunlarını temsil eden genç arkadaşlarımız, muntazam provaları, ciddiyetleri -hergün yaptıkları dört saatlik yorucu otobüs seyahatine rağmen- sevimli ve henüz sofistike olmamış oyunları ile seyredenlerin kalplerini çaldılar. Bütün program televizyona alındı ve vecd halinde oynanan Karadeniz oyunları karşısında büyülenen Bulgar folklorcuları Sofya Televizyonunda gösterilmek üzere horonlar hakkında verdiğim mütevazı bilgiyi veririrken bile özel bir film çektiler.

Grupumuzun başkanlığını başarıyla yapan, oyunlarda şevkle oynayan, türkü söyleyen, yorulan Fatim Eren'di. Süha Alper ise Grupun koreografliğini ifa ediyordu; çalışıyor ve terliyordular. İkisinin idaresi altındaki arkadaşların vazifeshaslığı, sahnedeki coşkunlukları ile, kıyafetlerinin renkliliği, klarinetçi, zurnacı, akordeoncu, bağlamacı, kemençeci ve davulcularımızın meydana getirdiği armoni Bulgaristandaki Burgaz'a ayrı bir hava getirdi. Elâzığ, Kars, Silifke, Bitlis ve Gaziantep, hele Karadeniz oyunları Türkleri alâka merkezlerinden biri yaptı. Bulgar folkloristlerinden biri, "Biz sizin sadece göbek ve zeybeğiniz var sanıyorduk. Meğer neleriniz varmış", dedi.

Oyunlarımız, arasına serpiştirilen Turhan Engin ve Belkıs Akkale'nin türküleri, bağlama ve saz, programın ayrı güzelliğe sahip yanıydı. Gözlerimde sevinç göz yaşları birikirken, arkadaşların, Devlet Ba-

hamızın ellerini omuzlarında, desteklenmenin verdiği güven hissiyle duyarak oynamalarını istiyordum. Burgaz Konsolosumuz bir demet çiçeği göndermediğimiz bir zatla sahne arkasına göndermişlerdi. Yabancılar ise Grupumuzu tebrik için sahne arkasındaki dakikalarca bekliyordular.

Festivale Burgazın ana caddelerinden bütün iştirak eden memleketlerin geçişi ile başlanmıştı. Davullu zurnalı geçişte halktan alkış topluyor, sık sık Türkçe, "Yaşayın, var olun" sesleri ile cesaretleniyorduk. Her program sonunda ve her kasaba ve şehirde, "Gene gelin." diyen irkdaşlarımız kilometrelerce ötelere geldikleri kamyonetlerle hasretlerini dindirmiş olarak dönüyorlardı. Gittiğimiz her yerde özellikle Türkler yaşıyordu. Ve her gösteri sonunda bir ziyafet verilirdi. Ev sahipliğini hep Bulgarlar yapıyor, gözlerimiz oraları Türkleri de arıyordu davetli olarak. Bulgarlar Atatürk'ten sık sık bahsediyorlardı bu ziyafetlerde, Aytos'ta yağmur dolayısıyla gösterinin stadyom yerine tiyatrodada yapılması kararlaştırılınca 1300 kişi 600 kişilik tiyatroya sığdırıldı. Balkon çökecek sandık. Seyircilerden ve oyuncularımızdan sıcak dolayısıyla baygınlık geçirenler oldu. Fakat Ruso - Kastro'daki alâka ve misafirperverliği ve sölenide verilen musiki ziyafetini hiç bir yerde göremedik. Grupumuz ayrıca Kamenno, Prosenik (Buruncuk), ve Globetz'de de oynadı.

Çeklerin (Brnov) kuvvetli bir yaylı sazlar orkestrası eşliğinde oynadıkları oyunlar baleden başka bir şey değildi. İsveçliler dede ve büyük annelerden müteşekkil kuartetleri ile gene nine ve dedelerin ve torunların kadrilleri, ilkokul çocuklarının müsamerelerde çıkardıkları oyunlara benziyor. Sempatiktiler, o kadar.

Şimdi, eğer birincilik için rey mevzu bahis olsa emin olun- Türk olduğum veya Türk Folklor Kurumunun bir üyesi olduğum için değil, reyimi bizimkilere veya koreografide samimiyetten ayrılmamış, müziğini inci gibi işleyen Bulgarlara verirdim. Ama, gene de birinciliği Türklerle verirdim. Üzerlerindeki her iplik, kumaş, ayaklarındaki başlarındaki hep kendi akan terleri ile alınmıştı. İçlerinde en genç grup Türklerdi. Kurum daha dört senelikti. Maddi ve manevi dayanakları omuzlarına attıkları kendi elleri ve kolları idi.

Oyun Elemanı Gözüyle :

Fransa Folk Dans Festivalleri Gezisinden İzlenimler

Yazan : Mehmet YALÇIN

Fransa Gezisi sona erip te salimen aileme kavuştuktan sonra, herkes etrafımı sarmalayan yurtdışına bu ilk çıkışım dolayısıyla amatacağım pek çok şey olacağını düşünerek bana bir sürü soru sormaya başladılar.

Fransayı nasıl buldun ?

Çok yoruldun mu ?

Size iyi muamele ettiler mi ?

Bütün buna benzer sorular karşısında, Fransada günlük anılarımı yazmadığıma üzülmedim desem yalan olur. Çünkü bu gezi benim için o kadar faal ve dolu geçti ki, fazla giden bir trenden seyredilen manzara ve olaylar misâli (bazı olaylar müstesna) algılarım o kadar zayıf kaldı.

Süphesiz en derin izlenimlerim Fransa'nın küçük bir folklor ve turistik şehri olan Confolens'a (Konfolan) ait. Burada yapılan folklor festivali âdeta bir folklor olimpiyatı niteliğini taşıyordu. Sekiz yabancı devlet ve altı Fransız folklor ekibinin katıldığı bu şenlik, hakikaten altından kalması ve başarılması zor bir organizasyon idi.

İstanbul'dan 5 Ağustos 1968 günü yola çıktık. 9 Ağustos günü, uzun ve yorucu bir otobüs yolculuğundan sonra Confolens'a üç saat geçikme ile saat 23 de ulaştık. Biz şehrin girişinde karşıladılar ve beş saattir bekletilen sofraya oturttular. Bu arada Festival Komitesi Başkanı Monsieur Coursajet (mösyö Kursaje)'nin bizzat hizmet etmesi bizi fazlasıyla mütehasşis etti. Beş saatir bizi ayakta bekleyip sonra da yemekte hizmet eden Fransızların bu nazik karşılıklı karşılık biz de, ertesi gün, halk oyunlarımızla onları şaşırtırcasına büyülenmelerini elde ettik. Geceki gösteriler, İtalyanlar ayrıldı, fakat İtalyan ekibi hastalık dolayısıyla Fransaya gremeyince, gece tamamen bize ayrıldı. Fransızlar iki buçuk saatlik bu süreyi bizimle geçirebileceğimize önce inanmadılar, fakat otuz altı kişilik dar bir oyuncu kadrosu ile geceyi başarı ile bitirdikten sonra, sonraki anıların alkış sesleri arasında, Başkan Coursajet, bizi tebrik etmekten kendini alamadı. Onbir senedir yapılan bu festivalde ilk defa bir Türk Ekibinin katılması ve bu ilginç gecenin bize ayrılması, ekibimize olan

İki kızımızla Quincy'li dört çocuk.
Nos deux demoiselles avec enfants de Quincy.

ilgiyi çok artırmıştı. Hatta sonradan ekiplerimizden renkli kartpostallarını bile basturdular. Bu ilk gösterimizle büyük bir sükse yapmıştık, ertesi gün gazeteler şöyle yazıyordu: (Le Montagne 26 Ağustos 1968): Muhteşem kostümleriyle Türk dansör ve dansözleri, gayet orijinal danslarıyla bizi âdeta büyüledi. Bize eski Anadolunun yansıtım aksettiren bu danslar; bölgelere göre bazan bir savaş, bazan hasat sonu şenliklerini, bazan Karadeniz'in hırçın dalgalarını temsil ediyordu. Hele Erzurumun hançer dansı (barı)! Burnun'un ucundan hızla geçen hançer darbelerine, gözünü bile kırpmadan bakan Türklerin bu oyununu, nefes almadan seyrederken, sırtımızdan soğuk terlerin boşandığını hissediyorduk..."

Festival'in açılış töreni ise çok parlak oldu. Ekipler alfabetik sıraya göre dizildi, en başta Festival Komitesi Başkanı monsieur Coursajet ve bindallı giymiş bir

Türk kıızı vardı. Defile şehir parkında sona erdi. Burada her grubun temsilcisi tarafından, festival boyunca yapılacak olan; "Dostluk Meşalesi" yakıldı. Sonra Festival Marşı söylendi. Belediye reisi konuşma yaptı. Sonraki günlerde de çeşitli gösteriler yaptık.

Fransızların en önemli folklor otoritelerinden biri olan monsieur ROGER LECOTÉ, "Türk oyuncularının milli danslarını içten gelerek oynadıklarını, koreografların, dansların esasını bozmadan, ustalıklı yapmış olduğunu, yani Türklerin hakiki folklor yaptıklarını" söyledi. Diğer ekiple-ri'nin kritiğini yaparken, çok alkışlanan İsraillilerin ise sadece kültür fizik ve bale figürleri yaptıklarını, alkışlanmalarının sebebinin de, kızlar dönerken külotlarının görünmesi olduğunu, ifade etti (!).

Festivale katılan Yugoslavlar, belki de gözümüzün önünde Türk danslarını Yugoslav Dansı diye oynamanın çok ayıp olacağını düşünerek, bazı dansları, Türk Dansı diye anons ettirmelerine rağmen, çok hareketli Üsküp oyunlarımızı, Yugoslav Dansı diye taktim ettiler.

Confolens'da Fransızlardan gördüğümüz

Confolens Festivalinde oynayan T. Folklor Kurumu Gaziantep - Elazığ Ekibi.
L'équipe Gaziantep - Elazığ de la groupe de la Folklor Turque a son
presentation a Confolens.

konukseverliği hiç unutamam, hele yemekleri... Adeta bize altı gün boyunca ziyafet çektiler. Burada bizi, en duygulandıran hadise ise "Aiglons'ların" hareketi oldu. Aiglons'lar (les Aiglons de Quincy) öksüz yetim veya anası babası ihmalkâr olan çocukların, bakılıp, okutulduğu, bir okul öğrencileridir. Otuz kişilik bu orkestra'nın dokuz, on yaşındaki küçük elemanları Türklerden çok hoşlandılar. Bizimkiler, onlara Türkiye'den getirdikleri hediyelerde verdiler. Bir kardeş gibi çok yakın ilgi gösterdiler. Bu samimi alâkamız yetim çocuklar üzerinde derin bir iz bırakmış olacak ki, koca bir festival curcunası içinde kendilerine en yakın bizi bulan Aiglons'lar Confolens'dan ayrılmadan evvel, gerek yetim hazırlığımızı yaparken gerek bavullarımızı otobüse yerleştirirken, yanımızdan bir an olsun ayrılmadılar.

En sonunda vedalaşırken, hepsi birde bir boyunlarımızı sarılıp "Ne olur gitmeyin diye ağlamaya başladı". İşin garibi; koca koca adamlar olduğumuz halde, biz de ağlamaya başladık. Bu suretle Confolens'dan ayrılışımız tam mânasıyla dramatik oldu. Confolens'dan sonra sırasıyla Luxeuil

Bombiere, Nancy, Chalain, Lons - le - Saunier, tekrar Nancy, Clérmont - Ferrand ve diğer şehirlerinde gösteriler yaptık. Lons le Saunier'deki gösteriden sonra bizi teker teker Fransız ailelerinin yanına davettiler. Nancy'de ise üniversite talebe-lerinin kaldığı lojmanlarda kaldık, hepimizin ayrı odası vardı.

Nancy şehrinde yapılan festivale; Belçika - Almanya - Çekoslovakya ile üç Fransız ekibi ve biz katıldık. Festivalin adı "Fête de Mirabelle" (Erik Bayramı) idi. Reception (resepsion - resmi kabul)'da bize iki sepet dolusu erik ikram ettiler. Misafiretten biraz büyük, sarı renkteki bu küçük erikleri görünce yanımdaki Fransız arkadaşımınla: "Biz Türkiyede bu erikleri topluğa atarız, siz bayramını yapıyorsunuz" diye şaka yaptım.

Bu festivalde de elimizden geldiği kadar iyi oynamaya çalıştık. Bunun da mükâfatını Festival Kupasını ve yirmi iki seneden beri 2. defa verilen Fransız Milli Folklor Federasyonu'nun diplomasını kazanarak, gördük.

Prisunic adlı Birleşik Mağazaların en üst katındaki lokanta'da yemeklerimizi yiyorduk. Mağaza'nın plâk bölümü, bu arada lokantaya her girişimizde İstiklâl Marşımızı çalıyordu. Yemekten sonra bizden bir Türkçe şarkı söylememizi rica ettiler. Samanyolu'nu söyledik. Çok beğendiler ve finalerde niye bu şarkıyı söylemiyorsunuz, seyirci çok hoşlanır, dediler.

Biz de Nancy'de yaptığımız son gösterinin finalinde, "Mustafa Kemal Paşa"dan sonra Samanyolunu söyledik. Sahnede bütün oyuncular kolkola girmiş, aramızda Fransız mihmandarımız, müziğin temposuna uyarak bir sağa bir sola yaylanıyordu. Halk bu finalden o kadar hoşlandı ki; 2000 kişilik açık hava tiyatrosunda seyirciler kolkola girdi, oturdukları yerden bize uyarak, bir sağa, bir sola gidip gelmeye başladılar. Şarkı bittikten sonra bizi çilganca alkışlayan seyircinin bu tezahüratı arasında, hepimiz zevinçten gözlerimiz yaşlı olarak sahneyi terkettik.

Nancy'den sonraki ve en son büyük du-ragımız, Brive oldu, sanki Fransa'nın en konuksever kişileri buraya toplanmıştı. Bizi memnün etmek için ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Alıştığımız üzere burada da üst üste reception verildi.

19 Eylül 1968

Sayın Genel Başkan,
Türk Folklor Kurumu
İstanbul — Türkiye

XI. Folklor Festivalimizin bir zafer olduğunu itiraf etmek mecburiyetindeyim. Festivalin akisleri halâ kulaklarımıza ulaşıyor. Yerli halkımız da, yabancılar da bunu belirtmeye devam ediyor. Türk Grubu en beğenilen ekip olmuştur.

Sahnemizdeki folklorun yüksek kalitesini ve artistik değerini herkes oybirliğiyle kabul etmiş durumdadır.

Halkın da farkettiği gibi; bundan evvelki festivallerde şimdiki gibi bir insanı kaynaşmaya şahit olmanıştım.

Confolens'ı yüksek bir folklor ve dostluk yeri yapmak istiyorduk; bu ise sizlerin sayesinde hakikat oldu.

Siz, bize dostluğunuzla beraber memleketinizin bütün güzelliklerini ve folklor zenginliklerini getirdiniz.

Meşhur XI. Festivalimize parlak iştirakinizden dolayı size çok teşekkür ederim.

Biliniz ki uzun kış gecelerinde sık sık sizden bahsedeceğiz. Sizi başka bir sene tekrar bulmayı candan diliyoruz. Bu yılki dostluk randevusunda sizde de iyi bir hâtra kaldı mı ?

Kıymetli işbirliğinize olan derin minnetimizle, grupunuzdan kalan iyi hâtralara ve dostane hislerime inanmanızı rica ederim.

HENRİ COURSAGET
(Président)

6. Place de l'Hotel de ville
16 — Confolens
(Charente) — FRANCE

Gösteri yaptığımız şehirlerin belediye başkanları yahut valileri tarafından verilen bu davetlerde her defasında daveti yapan şahıs bizi öven uzun bir konuşma yapıyor, ben bunu Türkçeye tercüme ediyordum. Sonra da Genel Başkanımız İhsan Hınçer'in kısa cevabı konuşmasını da Fransızca'ya çeviriyordum.

Bulgaristan, Yugoslavya, İtalya yolu ile gittiğimiz Fransa Folk Dansları gösterileri turundan İsviçre, Almanya, Avusturya, Yugoslavya, Bulgaristan yoluyla, Eylül 1968 günü İstanbul'a döndük.

Bulgaristan Burgaz Festivali ve Başarımız

Yazan : Fatih EREN

Fransa Turuna katılan Erzurum Kız ve Erkek Ekibimiz bir arada.
Le groupe d'Erzurum à la tour de France.

Burgaz'a vâsıl olduğumuzda Türk Folk Dansı Grubu olarak aşırı alâka göreceğimizi Komite üyelerinin davranışlarından ve reklâmlarda Grupumuzdan geniş bir şekilde bahsedilmesinden anladık. Dolayısıyla bunun moralimiz üzerinde müsbet bir tesiri oldu. 12 Ağustos günü akşamı yapılacak olan açılış, gündüz yapılan Şehir Turu ile halka duyuruldu. Şehir içindeki geçişte Grupumuz en çok alâka gören grup olarak görüldü. Bunda önemli faktörlerden birisi de orada yaşayan Türk asıllı halkın fazlalığı idi. On gün süren festivalin Burgaz'da bize ayrılan Türk Gecesi dışında Grupumuz civar kasaba ve köylerde her gün program yaptı. Bizleri daha ziyade Türklerin kalabalık olduğu yerlere götürüyorlardı.

Kaldığımız eski bir Türk Şehri olan, sahili turistik otellerle süslü, güzel denizi ve eğlenceleri ile Burgaz her günkük yorgunluğumuzu atmamıza yardımcı oluyordu. Nihayet bizim için imtihan günü olan Türk Gecesi günü gelip çatmıştı. Açık Ha-

va Tiyatrosundaki bu geceye girmek isteyenlerin yarısı yer bulamamış idi. Festivalin en kalabalık gecesi olduğunu sonradan öğrendik. Türklerin öz lisansımızla yaptıkları teşvik, bizi bir kat daha heyecanlandırdı. Kelimenin tam manâsıyla bir folklor ziyafeti çektik. Her tarafımız ile mükemmeldik. Halk Oyunlarımızı, Turan Engin ve Belkis Akkale halk türkülleri okuyarak ayrı bir renk verdiler. Okunan türkülere halkın iştirak ettiğini görüyorduk. Programın sonunda dakikalarca alkış ve pistin çiçek yağmuruna tutuluşu, seyircinin takdirini ifade ediyordu. Kuliste komite üyelerinin tebriklerini kabul ettikten sonra grupu yemeğe götürdük. Muvaffakiyetimizi kutladık. Kadromuz, 9 kız, 18 erkek dansçı 4 enstrüman, kafiye başkanı, başkan yardımcısı ve derleme grubu başkanı ile teknik başkandan ibaret idi. Kafile Başkanı Fatin Eren, Derleme grubu Bşk. Ayhan Doğanç, Teknik başkan Süha Alper, teknik yardımcı Ahmet Erol'du.

Kızlar : Gürez Varan, Sevgi Sarıkayalar,

BAŞTIRMALARI

Süha Alper, Beril Sepken, Sevil Bengi, Ayşe Özdel, Sibel Delmar, Kate Mc. Gowan.
Erkekler : Şefik Sarıkayalar, Ahmet Sanal, Cengiz Kızıltan, Necdet Altınkılıç, Taner Önal, Hasan Önal, Kaya Duman, Sefer Aşıkoglu, Emrullah Öztürk, Yalçın Çubukçu, Özer Çalıştiran, Nejat Şenyuva, Dündar Özcan, Cavit Şentürk, Mehmet Altınbaş, Cavit Araz.

Enstrümanlar : Müslim Abay, Adil Döner, Nazım Çabuk, Atilla Özhan.

Solistler : Turan Engin, Belkis Akkale. Festival, halk oyunları yanında ilmi bir seri toplantılarla görüşleri de beyan etmek imkânını verdi. Sık sık yapılan toplantılarda Basın, Radyo - Televizyon ve diğer davetilerin sorularını, faaliyetimizi ben, teknik çalışmalarımızı Süha Alper ve oyunlarımızın doğuş karakterlerini ve ilmi izahını da sayın hocamız Ayhan Doğanç mükemmel şekilde yapmaya çalışıyoruz.

Festivalin son günü yapılan finale iştirak eden devletlerin ekiplerini birarada görebildik. Ahenkli Oyunuyla Fransa bu mevzuda yeniliğini belli etti. Çekoslovakya kostüm zenginliği gösterdi. İsveç'in karak-

terini sembolize eden oyunları güzel kostümleri ile bol alkış topladı. S. S. C. Birliği elemanlarının bale tahsil görmüş kimselerden seçilmiş olduğunu gördük. Bulgar Grubu başarılı idi.

Biz finale Elâzığ, Karadeniz, Antep oyunlarıyla iştirak ettik. Grupumuz yapabileceği en mükemmel programını yaptı. Seyirciyi görmek lâzımdı, tezahürat son haddine ulaştı.

Başarımızın büyüklüğü armağanlar dağıtılırken iyice anlaşıldı. Festivalin başarı diploması Grupumuza verildi. Buna mukabil kafile başkanı olarak Konser Directi-on başkanına İstanbul'dan götürdüğümüz işlemeli sembolik kamayı takdim ettik. "Şahsınızda bütün Bulgar halkına, Atatürk'ün ülkesinden getirdiğimiz bu sembolik armağanı, barışı korumakta kullanılmak üzere takdim ediyoruz" dedim.

Kafilenin sorumlusu olarak seyahate iştirak eden bütün arkadaşlara teşekkür ediyor, Genel Başkanımız Sayın İnsan Hınçer'e gezi intibalarımızı Türk Folklor Araştırmaları dergisinde neşir imkânı verdikleri için minnet ve şükranlarımızı arz ediyorum.

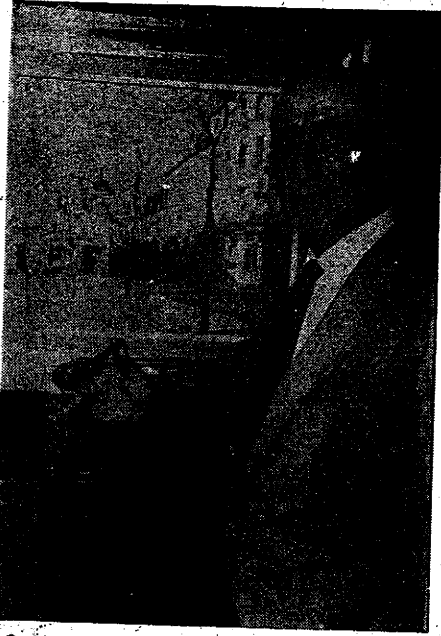
Confolens'da Uluslararası Festivalde alkış toplayan Gaziantep Ekibinin Kızları.
Le groupe Gaziantep accueillant le grand succès international a Confolens.

Fransa Folk Dansları Festivalinden Anekdotalar

Yazan : Çora HINÇER

● 25. 8. 1968'de Brive'de Kurum men-subu olarak şehrin ileri gelenlerinin ve Fransa'nın Türkiye'deki Kültür Heyeti Başkanı Ms. Maurice Villemur'in de katıldığı bir yemekte bir okul direktörü olan Ms. Muche Raymond ile tanıştık. Raymond, 19. yüzyılda XV. Lui zamanında Kumbarcı Mahmut Paşa'nın Limoges ile Brive ve civarını ziyaret ettiğini, aylarca burada kaldığını, topçuluk hakkında etüdüde bulunduğunu, hatta bir Brive'li ile kan kardeş olduğunu söyledi. Tarih kitaplarının bu hususu ve Mahmut Paşa hakkındaki bazı menkabeleri uzun uzun anlattığını ifade etti. Bu kısa anıyı ilgililerin dikkatine sunuyorum.

● Confelens'da 11 - 15 Ağustos 1968 tarihleri arasında yapılan Festivale sekiz yabancı memleket katıldığı gibi altı Fransız Bölgesi Folk Dans Grubu da katıldı.

Quincy'nin hamisi Folklorist Monsieur Roger Lecotté.
Le protecteur de Quincy le Folklorist Monsieur Roger Lecotté.

Bunların içinde mızıkla ve bando ile ün yapan Quincy Grubu'nun zilleri Türkiye'de yapılmıştı. Üzerlerine "K. Zildhan & Co. İstanbul - The Original and orey Aumentic Turkish CYMBAL" yazısı kazılmıştı.

● 20 Ağustos 1968 günü Plömbier'de bir geçit yaptık. Meçhül Asker Abidesine üzerinde "Türk Folklor Kurumu" ibaresi bulunan bir çelenk koyduk. Dönüşte yolda gördüğümüz seyirci ve uğurlayıcılar arasında iki kadından birisi "Güle güle", diğeri de "Günaydın" dedi. Kendilerine aynı sözlerle, teşekkürlerle cevap verdik. Fakat hep beraber yürüyüş halinde olduğumuz için kim olduklarını, daha sonra yaptığımız bütün soruşturmalara rağmen öğrenemedik.

● Fransa'da ilk gösterilerimizi yaptığımız Confelens'da Komite Başkanı eczacı Henri Coursaget'ye başarılı organizasyonundan dolayı şövalye ilan edilerek törenle Milli Değer Nişanı verildi. Festivali Charente Valisi M. La Marlette açtı. Törene Marcar Büyükelçisi, İsrail Elçiliği Temsilcisi, Polonya Heyeti, Charente Valisi, Paitiers Fakültesi Rektörü, Confolens Kaymakamı ve Belediye Başkanı ile Noël Noël katıldı. Daha sonra Konfederasyon Grup Değişim Komitesi Başkanı Madam Denise Bidault da Confolens'a gelerek bizlerle tanıştı. Türkiye'den kendisine ne gibi bir hediye gönderebileceğimizi sordum. Pul Koleksiyonu meraklısı olduğunu söyledi. Ben de kendisine De Gaulle'ün 25 Ekim 1968 de çıkan pul serisinden bir blok gönderdim.

● Confolens'da Grupumuzun delegeliğini Matmazel Christine Peyraud ile Ms. Jean Klod yaptı. İkisi de Fransız misafirperverliğinin birer canlı örneği idi.

● Confolens'daki spiker Jacquers Imbert'i dinlerken Fransızca bilmediğimiz halde, adeta cezbe haline geliyorduk. O kadar güzel bir akşamı vardı.

● Confolens'daki gösterilerimizi Fransız, İsveç ve Danimarka Televizyon Şirketleri filme aldılar. Daha sonra Brive'deki gösterilerimiz de televizyoncular tarafından tesbit edildi. Biz orada iken ve ayrıldıktan sonra bütün istasyonlarda yayımlandı.

TIRMALARI

Grup Elemanlarımız Paris'te Büyükelçimiz Sayın Hasan Işık ile bir arada.
Nos elements de groupe a Paris avec l'ambassadeur de la Turquie à France.

● Fransa Kültür ve Gençlik Bakanlığı Müsteşarı Confolens'a geldi. Türk Grubu ile özel bir görüşme yaptı. Oyunlarımızın özelliğine hayran kaldığını, ilk fırsatta Türkiye'yi ziyaret etmek istediğini ifade etti.

● Confolens'da Festival ve tören yerlerine şehrin kulelerine bayrağımız çekilmişti. Fakat bayrağımızın Ay'ı adeta düz bir şekilde idi. Komiteye görüşlerimizle ilgili işlemeli küçük bayraklarımızdan hediye ettik. Gelecek yıllarda düzleceklerini vaat ettiler.

● Nancy'de ise Ay - Yıldızlı bayraklarımız o kadar mükemmeldi ki, ancak memleketimizde de bu kadar nizamı ölçümlere göre bayrak imal edilebiliyordu. Bu husus bizi çok sevindirdi. Nancy'de ikinci defa tanıştığımız sürpriz de bir bayide Cum-

huriyet Gazetes'i'nin satışa arz edilmiş olmasıydı. Yerli gazeteler 0,50 frank olduğu halde, Türkiye'den uçakla gönderilen Cumhuriyet 0,35 frank. Nancy'de 3 gün kaldığımız halde on günlük Türk Gazetesini oradan aldık ve Yurd hasretini gidermeye çalıştık.

● Brive'de, 50 yıl evvel Türkiye'den Fransa'ya göç eden Markarian Ailesi bizi bağrına bastı. Evlerine, dükkanlarına davet ettiler. İkramda bulundular. Madam Johannes Markarian, oğulları Vasiliği, Jorj ve Aleksis ne yapacaklarını bilemediler. Ayrılırken karşılıklı gözyaşlarını tutamadık.

● Brive'deki son gösterimizi, Fransız halkına Fransa'nın Türkiye Kültür Heyeti Başkanı Ms. Maurice Villemur takdim etti. Her oyun sonunda oyunlarımız ve

Türk Folklor Kurumu'nun 1968 Gösterileri

Derleyen : Fikret DEĞERLİ

memleketimiz hakkında mikrofonla izahat verdi. Bu jest bizleri duygulandırdı.

● Clermond - Ferrand'da 100 e yakın işçimizle karşılaştık. Şehrin büyük parkında yapılan gösteriye geldiler. Michelen Lâstik Fabrikası'nda çalışıyorlar.

● Brive'de rasladığımız Türk işçisi Mustafa Zengin, kendisini bütün Fransızlara sevdirmiş. Biran dahi yanımızdan ayrılmadı. İki Galatasaray'lı dansörümüz Mehmet Yalçın ve Halûk Özsoydaş'la birlikte bize tercümanlık yaptı. Brive'deki kız rehberimiz matnzazel Dominique Chopinaud ile erkek rehberimiz Marel Jean Pierre bizi bir saniye olsun yalnız bırakmadı. İkisi de Brive - la - Gaillard'da Mahalli Folk Dans Grubu elemanı idi.

● Roger Lecotté Fransız Folkloruna, etnografya, arkeoloji, müzecilik ve kütüphaneciliğine kendisini adanmış bir değer, Üstelik Quincy (Kenzi) kimsesiz çocuklar okuluna da bütün gününü vakfetmiş. Onların mızık - bandosunu Confolens Festivali'ne getirmişti. Türk Grubu ile baştan sona kadar meşgul oldu. Bütün elemanlara Eyfel Kulesi ve Fransızlara ait Tahta Kündüruların minyatürü halindeki anahtarlık ve rozetlerden hediye etti. Ben şahsen bu geziye kadar tahta ayakkabıları Hollandalıların millî ayakkabısı olarak tanıdım.

● Luxeuil Halk Dansları Grup Başkanı Ms. Jacques Frichet, başlıbaşına bir değer. Luxeuil konser salonu ise, bizi hayran bıraktı.

Bir ışık tesisatı vardı ki, bu ışık tablosunu memleketimizin hiçbir yerinde bulmaya imkân yoktur. Burada da yenildiği içildi, nutuklar çekildi, hoş bir şekilde gürlendik.

● Fransa'da o kadar içten karşılandığı o kadar geniş ilgi gördük ki, bunu anlatmak kolay olmayacak. Rahat yerlerde yaptık, her istediğimizi yedik, içtik. Bir şehirden bir şehire giderken de otobüsümüzün bol yiyecek içecek, tavuklar, ekmekler, sandoviçlerle doldurdular. Nancy'deki rehberimiz Eugene Moine, Plömbière'deki Komite Başkanı Gilbert Pillard, Lons Saunier Komitesi Başkanı Ms. Jeanblanc bunun en müşahhas örneklerini verdiler. Mme. Denise Bidault gideceğimiz her şehir Komitesine daha evelden haber vermişti. "Türkler bol ekmek, bol su yer, içenler. Sakın domuz eti bulunan yemek ile ram etmeyiniz".

● Grupun, hizmetinden en çok zevk aldığı Üniversiteli güzel bir kız olan matnzazel Josette Tingaud idi. O da güler yüzü ile Fransız nezaketinin bir timsali olduğunu isbat etti. Confolens'ı biraz da onun hizmetti tatlılandırdı.

● Quincy Fransız Grubu'nun armoni müzika şefi Marc Plossard Confolens'dan sonra Chalain ve Lons - Le - Saunier'de bize yeniden katıldı ve iki yerde de oyunlarımızı kendisi takdim etti.

Sevgili Başkanım ve Arkadaşım İhsan HİNÇER,

Yaz boyunca Confolens'daki karşılaşmamızı düşündüm. Daha önce yazamadıysam Fransa'ya gitmem gerektiğinden ve Compagnonnage müzesiyle ilgilenip onun tanıtılmasını yenilemek zorunda kaldığımdandır. Dilinizde yazmak için bir Türk arkadaşı da görmek isterdim. Mektubunuzu Fransızca yazdığınız ve De Gaulle'ün çok güzel baskılı kulu ile gönderdiğiniz için teşekkür ederim. Hepinizi, -benim küçük kartallarımı- büyük sevgi ile karşılayanları görmek için onun Başkanı ve maiyetiyle olmak isterdim.

Confolens'dan sonra, başarınızın ne kadar eksiksiz olduğunu, Türkiye'nin prestijine nasıl yaradığınızı söylemek için Türkiye'nin Paris'teki elçisine yazdım.

Bir de yabancı topluluklar arasında size başköşeyi verdiğim "Bulletin Folklorique D'Ile - De - France" dergisinde bir Festival Günlüğü yayınladım. (Bu resimli günlüğün bulunduğu iki folklor dergisi postadadır.) Folklor dergilerimizi birbirimize yollayıp değişmekten büyük memnuniyet duyacağız.

1969 da sizi İstanbul'da görmeyi umuyorum. Aklim ve yüreğim sizin hepinizle.

10. Kasım. 1968

Boger LECOTTÉ

Président - Fondateur de la Fédération
Folklorique D'Ile - De - France

Türk Folklor Kurumu son bir yıl içinde Türk Halk Oyunlarını tanıtmak ve yaymak için geniş bir çalışma devresini tamamlamış bulunmaktadır.

Kurum, bu çalışmalarını yaparken, Türkiye'de gerek Turizm Tanıtma Bakanlığı ve gerekse Millî Eğitim Bakanlığı tarafından en fazla desteklenmesi gereken bir kuruluştur. Zira T. F. Kurumu'nun, idealist yöneticilerin ve gençlerin, ülkücü gayretleri neticesinde Türk Folk Danslarını yurd içinde ve dışında yayma tanıtmaya çalışmaları ulaşılmaz bir noktaya yükselmiştir. Kurum, en müşkül anlarda dahi parlak başarılarla hedefine doğru yol almasını bilmiştir.

Kurum'un elinde mevcut 140 çeşitli bölge kıyafeti, bu faaliyetler esnasında giyilemez duruma gelmiştir. Lâkin, bunları yenileyememiştir. Öte yandan Devlet Baba, İkinci Beş Yıllık Devlet Planında ve Plana ait Çalışma Programında millî kültürümüzü eğilerek, folklorumuzun engin hazinesinden istifade etmeyi, onu ön plâna geçirmeyi öngördüğü halde bu alanda hiçbir şey yapılmamıştır. Yapılmamaya devam edilmektedir.

Aşağıda Kurum'un geçen yılki kongresinden bu yılki kongre devresine kadar yaptığı gösterilerin listesini bulacaksınız. Bunun yanında Kurum açmış olduğunu Halk Oyunları ve Halk Musikisi Okulları vasıtasıyla de yüzlerce Türk gencinin boş zamanlarını değerlendirmekte, onlara bu toprağı ve bu toprağın oyunlarını sevdirmekte, folklorun ne olduğunu ilk kez bir ekol altında anlatmak ve değerlendirmek imkânını elde etmektedir. Dış ülkelerde bu gibi görevleri Devlet yapmaktadır.

Bütün imkânsızlıklara rağmen, Kurum, yolunda başarı ile yürümeye devam edecektir. Başkanı değişecek, Yönetim Kurulu değişecek, Oyun Elemanları değişecek fakat Kurum'un sahip olduğu ruh değişmeyecektir.

KURUMUN KATILDIĞI GÖSTERİLER

1 — 1. 12. 967 de Erenköy Sanatoryumu'nda : (Hastalara moral takviyesi gösterisi — Bütün ekipler).

2 — 4. 12. 967 de Fatih Tiyatrosu'nda :

(Konservatuvar Halk Musikisi programında — Erzurum Ekibi).

3 — 9 - 23. 12. 967 de Fransa Paris'te : (Unicef Galası — Gaziantep Ekibi).

4 — 15. 12. 967 de Üsküdar Tiyatrosu'nda : (Konservatuvar Halk Musikisi programında — Erzurum Ekibi).

5 — 25. 12. 967 de Fatih Tiyatrosu'nda : (Kons. Halk Mus. programında — Kars - Azarbaycan Ekibi).

6 — 28. 12. 967 de Orman Fakültesi'nde : (Folklor Gecesi — Bütün ekipler).

7 — 15. 1. 968 de Fatih tiyatrosu'nda : (Kons. Halk Mus. programında — Bitlis Ekibi).

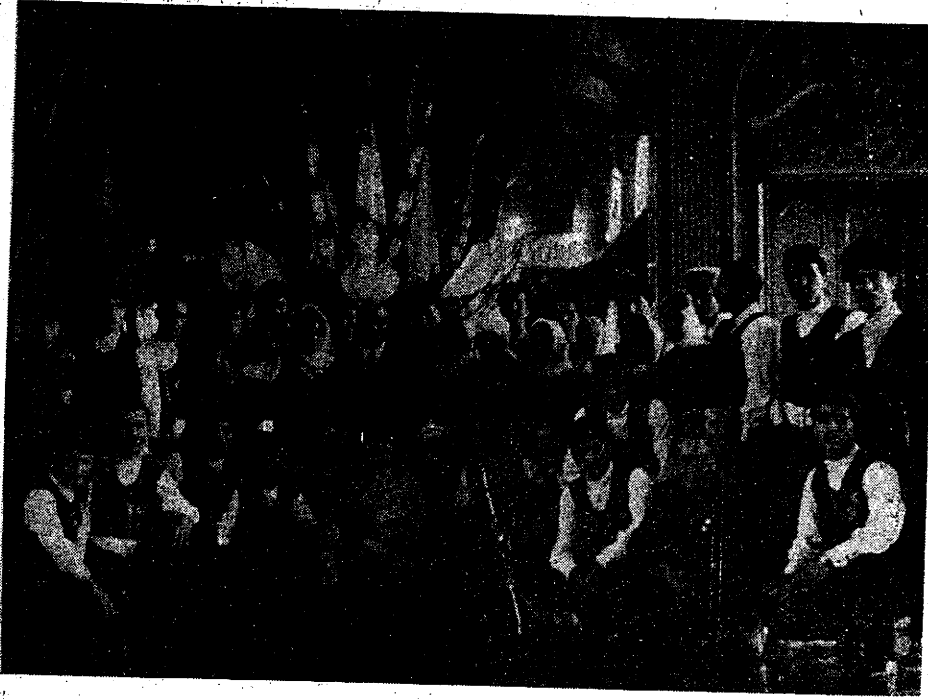
8 — 19. 1. 968 de Orman Fakültesi'nde : (Folklor Gecesi — Bütün Ekipler).

9 — 26. 1. 968 de Radyoevi'nde : (özel)

Brive'de rehberimiz Mlle. Dominique Chopiraud.

l'interpréte Mlle Dominique Chopiraud à Brive.

Nancy'deki törende grubumuz toplu bir halde görülmektedir.

Notre groupe en Nancy.

- programda — Silifke Ekibi).
- 10 — 5. 2. 968 de Fatih tiyatrosu'nda : (Kons. Halk Mus. programında — Silifke Ekibi).
- 11 — 8. 2. 968 de Teknik Üniversite Televizyonu'nda : (Gaziantep Ekibi).
- 12 — 10. 2. 968 de Gelibolu Orduevi'nde : (Levazımcılar Gecesi — Antep - Bitlis - Kars).
- 13 — 16. 2. 968 de Üsküdar Tiyatrosu'nda : (Kons. Halk Mus. programında — Silifke Ekibi).
- 14 — 19. 2. 968 de Guraba Hastahanesi Nerojoloji Kliniği'nde : (Hastalara moral takviyesi gecesinde — Antep - Bitlis - Silifke).
- 15 — 26. 2. 968 de Fatih Tiyatrosu'nda : (Kons. Halk Mus. programında — Karadeniz Ekibi).
- 16 — 27. 2. 968 de Radyoevi'nde : (Özel Programda — Karadeniz Ekibi).
- 17 — 7. 3. 968 de Hilton'da : (Giresun Gecesi'nde — Karadeniz Ekibi).
- 18 — 11. 3. 968 de Türk F. Kurum'u Lokali'nde : (Mösyö Börn'e — Bütün Ekipler).
- 19 — 14. 3. 968 de Izmit'te : (Tıp Binasında — Antep - Bitlis - Silifke).
- 20 — 15. 3. 968 de Sait Halim Paşa Yalısında : (Turizm Tanıtma Bakanı adına — Antep - Bitlis - Kars - Silifke - Karadeniz Ekipleri).
- 21 — 18. 3. 968 de Fatih Tiyatrosunda : (Kons. Halk Mus. Programında — Gaziantep Topluluğu).
- 22 — 24. 3. 968 de Anadoluhisari'nde : (Anadoluhisari Büyük Gösterisi — Bütün Ekipler).
- 23 — 25. 3. 968 de Sinema 63 de : (Küçükyağlı Gösterisi — Bütün Ekipler).
- 24 — 27. 3. 968 de Çemberlitaş Site Düğün Salonunda : (Alemdar İlkokulu Programında — ANTEP, Elâzığ).
- 25 — 30. 3. 968 de Şan Sinemasında : (Bu Toprağın Sesi — Bütün Ekipler).
- 26 — 1. 4. 1968 de S. H. P. Yalısı'nda : (T. T. Bakanlığı adına — Antep, Karadeniz, Kars, Silifke, Erzurum).

KAŞTIRMALARI

- 27 — 1. 4. 1968 de Radyoevi'nde : (Onbeş günde bir Özel Programında — Elâzığ Takımı).
- 28 — 5. 4. 1968 de T. Folklor Kurumu Lokali'nde : (Akdeniz Turist Grupuna — Antep Elâzığ, Kars).
- 29 — 8. 4. 1968 de Fatih Tiyatrosu'nda : (Kons. Halk Mus. Programında — Kars Takımı).
- 30 — 10. 4. 1968 de Ankara'da : (Fas Kralı Şerefine).
- 31 — 13. 4. 1968 de Işık Lisesi'nde : (Işık Lisesi Folklor Gecesinde — Bitlis, Kars, Silifke).
- 32 — 13. 4. 1968 de Radyoevi'nde : (Onbeş günde bir Özel Programında — Erzurum Topluluğu).
- 33 — 14. 4. 1968 de Radyoevi'nde : (Özel Programda — Gaziantep Topluluğu).
- 34 — 18. 4. 1968 de Yalova'da Termal'de : (Ü. Royal Şk. davetlilerine — Elâzığ - Karadeniz - Silifke Ekipleri).
- 35 — 19. 4. 1968 de Üsküdar Tiyatrosu : (Kons. Halk Mus. Programında — Kars Ekibi).
- 36 — 22. 4. 1968 de Hilton'da : (İktisat F. Mezunları Gecesinde : Antep, Elâzığ Ekipleri).
- 37 — 24. 4. 1968 de Robert Kolej'de : (Kültür Haftası — Antep, Bitlis Takımları).
- 38 — 26. 4. 1968 de Spor Sergi Sarayında : (Robert Kolej Kültür Haftası — Gaziantep Takımı).
- 39 — 29. 4. 1968 de Fatih Tiyatrosu'nda : (Kons. Halk Mus. Programında — Silifke, Karadeniz Toplulukları).
- 40 — 1. 5. 1968 de S. H. P. Yalısı'nda : (T. T. Bakanlığı Adına — Antep, Bitlis Ekipleri).
- 41 — 2. 5. 1968 de Ankara Selim Sırrı Tarcan S. Salonunda : (Kurum'un Bu Toprağın Sesi Gecesi'nde — Bütün Ekipler).
- 42 — 3. 5. 1968 de Ankara Türk Ocağı Sahnesi'nde : (Bu Toprağın Sesi Gecesi — Kordiplomatik ve Protokol için — Bütün Ekipler).
- 43 — 10. 5. 1968 de Yeşilköy Hava Alanında : (Türkiye'ye gelen 1968 deki ilk turistlere — Gaziantep Topluluğu).
- 44 — 20. 5. 1968 de Kurum Lokali'nde : (Yabancı Televizyon Filmcilerine — Kars Ekibi).

16. Eylül 1968

Sayın HİNÇEB
Türk Folklor Kurumu Genel Başkanı
İstanbul — Türkiye

24 - 25 Ağustos tarihlerinde "Brive" şehrindeki festivalimizde Türk Folklor Kurumu grubunu görmüş olmak şerefiyle son derece memnunluk içindeyiz.

Dil zorluklarına rağmen topluluğunuz üyeleriyle yapabildiğimiz kültür mübadelesi hepimiz için ilginç olmuştur. Gösterileriniz halkımız tarafından büyük bir zevkle izlenmiş ve hakkımızda söylenenler, yalnızca büyük övgülerden ibaret olmuştur. Biz de halkımızın bu canlı ve içten takdirlerine katılır, size en hararetili tebriklerimizi yollarız.

Grupunuz hakkında duyduğumuz hayranlığa varan övgü ve takdirler, elbetteki sizler için de memnunluk vericidir. Böylece hepimizin büyülenmiş olduğumuzu ve Topluluğunuz hakkında sınımsız anılar saklayacağımızı söyleyebiliriz.

Gelecekte Fransa'ya yapılacak bir turnede Grupunuzu yeniden ağırlamak imkânını bulmamızı; Grup üyelerinizin de Brive'e yaptıkları küçük ziyaretten iyi bir hâtura ile ayrılmış olduklarını tahmin ederek, birlikte dileyelim.

Ayrıca Grupumuzun ve benim için şükranlarımızı ve bir gün tekrar görüşme dileğimizi Mde. Serre de katılmaktadır.

Dr. J. M. SERRE

**FRANSIZ FOLKLOR GURUPLARI
MİLLÎ KONFEDERASYONU
GENEL BAŞKANI**

45 — 24. 5. 1968 de Fatih Tiyatrosu'nda : (T. F. K. Halk Müziği Konserinde — Silifke, Bitlis Toplulukları).

46 — 21. 6. 1968 de Kurum Lokali'nde : (Diploma Töreninde — Bütün Ekipler).

47 — 24. 6. 1968 de Yeniköy'de (Turist Matineleri Açılış Kokteyli — Bütün Ekipler).

48 — 26. 6. 1968 - 24. 7. 1968 de Pire - Napoli - Marsilya - Barselona - Londra gidiş - dönüş : (Ankara Vapuru ile Gazeteciler C. Basın Klübü gezisi).

49 — 28. 6. 1968 - 1. 7. 1968 de Fethiye' : (Fethiye Festivali — Bütün Ekipler)

ve Bursa Kılıç Kalkan Ekibi).

50 — 29. 6. 1968 - 1. 10. 1968 de (93 gün) Sait Halim Paşa Yalıs'ında : (1968 Turist Matineleri Her gece saat 21 - 23 arası 2 matine 3 ekip her gün. Final turistlerle birlikte oynanmış Fatmalı Halayı ile sona ermiştir.

51 — 6. 8. 1968 - 1. 9. 1968 de Fransa'da 8 şehirde : (Üçü uluslararası, beşi mahalli festival'de gösteriler — Bütün Ekipler ve iki solist).

52 — 9. 8. 1968 — 21. 8. 1968 de Bulgaristan Burgaz'da : (Burgaz Uluslararası Halk Oyunları ve Türküleri Festivali — Bütün Ekipler ve iki solist).

53 — 5. 9. 1968 de Belediye Sarayı'nda : (Odalar Birliği Hediyeelik Eşya Sergisi — Antep, Silifke, Kars Ekipleri).

54 — 6. 9. 1968 de Hilton'da : (İstanbul'un Kurtuluş Gününde Ordu şerefine verilen baloda — Antep, Elâzığ, Silifke Ekipleri).

55 — 7. 9. 1968 de S. H. P. Yalıs'ında : (Turizm Bölge Müdürlüğü Adına — Karadeniz, Elâzığ, Silifke Ekipleri).

56 — 14. 9. 1968 de Belediye Sarayı'nda : (Hediyeelik Eşya Sergisi — Bitlis, Karadeniz Ekipleri).

57 — 21. 9. 1968 de Belediye Sarayı'nda : (Hediyeelik Eşya Sergisi — Erzurum Kız, Erzurum Erkek Ekipleri).

58 — 28. 9. 1968 de Belediye Sarayı'nda : (Hediyeelik Eşya Sergisi — Silifke, Kars, Toplulukları).

59 — 29 - 30. 9. 1968 de Yalova'da : (Yalova Turizm Derneği'nin Elma Festivali'nde Otel Termal ve Hükümet Alanı'nda — Bütün Ekipler).

60 — 12. 10. 1968 de Taksim Belediye Gaz. da : (Türk Ev Kadınları programında — Erzurum Ekibi).

61 — 14. 10. 1968 de Kurum Lokali'nde : (Belçika Televizyoncularına — Silifke, Karadeniz, Kars, Elâzığ).

62 — 8. 11. 1968 de Şan Sineması'nda : (Türk Amerikan Kadınlar Derneği Gösterisi'nde — Bütün Ekipler).

63 — 16. 9. 1968 de Oruç Gazi İlkokulu'nda (T. F. K. Halk Oyunları Okulu açılışında — Antep, Bitlis, Silifke Takımları).

64 — 16 - 17. 11. 1968 de Bolu Spor Salonunda : (Bolu Yüksek Tahsil Gençliği adına — Bütün Ekipler).

65 — 18. 11. 1968 de Dilson Otelinde :

(T. T. B. adına — Elâzığ, Silifke Ekipleri).

66 — 18. 11. 1968 de Fatih Tiyatrosu'nda : (Kons. Mus. programında — Bitlis Takımı).

67 — 4. 12. 1968 de Orman Fakültesi'nde : (Folklor Gecesinde — Bütün Ekipler).

68 — 12. 12. 1968 de Harbiye Şehir Tiy. Böl. de : (Kurum'un özel gösterisi — Elâzığ, Karadeniz, Bitlis, Silifke, Kars Ekipleri).

69 — 14. 12. 1968 de Kadıköy Halk Eğitim Salonu'nda : (Sosyal Dayanışma Derneği İst. Böl. Folk. yarışmasında misafir ekip olarak — Silifke Topluluğu).

70 — 16. 12. 1968 de Fatih Tiyatrosu'nda : (Kons. Halk Mus. programında — Gaziantep Takımı).

71 — 17. 12. 1968 de Park Otel'de : (Nezihe Araz'ın Türk. Am. Üni. Der. adına verdiği Türk düğün kıyafetleri Konferansında — Elâzığ Ekibi).

72 — 21. 12. 1968 de Orduevi'nde Cumhurbaşkanı Şerefine Şeker Bayramı dolayısıyla verilen Gece'de — Karadeniz, Silifke Toplulukları).

73 — 26. 12. 1968 de Kurum Lokali'nde : (Rumen Printiza Folklor Devlet Grubu şerefine verilen tanışma kokteylinde karma ekipler ve solist Hasan Mutlucan ile Adnan Türközü).

TÜRK FOLKLOR KURUMU 1968 YILI GÖREVLİLERİ

Yönetim Kurulu : Genel Başkan İhsan Hınçer, Genel Sekreter Oktay Güzelbey, Genel Muhasip Ünal Süzgün, üye Hasbettin Altınok, Fikret Değerli, Mete Akıncı, Fatih Eren.

Derleme ve Araştırma Grubu Başkanı : Ayhan Doğanç.

Halk Oyunları Grubu Başkanı : Süha Alper. Yardımcıları : Ahmet Erol, Yalçın Çubukçu.

Halk Musikisi Grubu Başkanı : Sadi Yaver Ataman.

Basın Grubu Başkanı : Halûk Özsoydaş. Halk Oyunları Okulu Müdürü : Özden Yahyabeoğlu. Yardımcıları : Vedat Kurran, Nejat Şenyurt.

Denetim Kurulu : Ergül Güryel, Mustafa Açikkol, Umur Kocabay.

Haysiyet Divanı : Cahit Öztelli, Sevgi Babaoğlu, Kâzım Aydılek, Muzaffer Şen, Mahir Dilek.

Fransız Gazeteleri :

Türk Folklor Kurumu İçin Neler Yazdılar

Derleyen : Bora HINÇER

Fransızlar, ilk defa Uluslararası ve Bölge Festivallerine katılan Türk Halk Oyunları Gurupunu görüyordu. Oyunlarımız ve giyimlerimiz onların gördüklerinden çok değişti. Avrupa'nın hemen hemen bütün grupları aynı şekilde giyinmişlerdi. Oyunları da polka, rond ve klâsik dans türlerinden ibaretti.

Türk Folk Dansları ise, hem birbirinden farklı, hem de giyim bakımından değişiklik ve çeşitlilik gösteriyordu. Otantik çalgılarımız dahi hayret ve takdirlerini topluyordu. Türk Halk Dansları Toplulukları 25 gün süre ile hangi sahnede, hangi şehirde görünürse görünsün büyük bir alkış tufanı kopuyordu. Gazeteciler, en geniş alâkayı bize gösteriyordu. Her gittiğimiz festivalin renkli tek grup haline gelmiştik. Gazeteler diğer gruplara dair bir fotoğraf neşrederse, bizim ekiplerimizin üç-dört resmini basıyordu.

Grupumuz hakkında yazı çıkan, elimize pek azı geçmiş olan bu gazetelerde hakkımızda yazılanların bir kaçından kısa parçalar alıyoruz :

LA CHARENTE LIBRE
(18. 8. 1968) :

"Confolens Folklor Festivali'nin defile geçidini Henri Coursaget (Kursaget) iki genç ve güzel kızla yaptı. Bunlardan biri Türk, diğeri de İspanyol'du. Türk kızının altın işlemeli giyimini bir zaman görmediği-

Grupumuz Confolens'deki defilede caddelerden geçerken.
Notre groupe en Confolens.

miz kadar güzeldi."
LE JOURNAL DE NANCY
(18. 8. 1968) :

"Açılış nutkunda Başkan Jean Huriel Nancy Eriği (Mirabelle) Bayramı Festivaline katılan topluluklara teşekkür etti. Bil-

hassa ilk defa olarak Fransaya gelen Anadolu Türklerine ayrıca teşekkür etti. Türkler Barf'tan geldiler kemeçe ve kaşık dansları ile "Nancy"lilerin Erik Bayramına renk ve dinamizm getirdiler. Davul

Türk müziği ve oyunlarının da en esaslı yeri işgal etmektedir. Türk dansözlerinin kıyafetleri Binbir Gece Masallarındaki gibidir. Türklerde cevvaliyet ve zerafet birinci plânda yer almaktadır."

LA DEPECHE DU MIDI (19. 8. 1968) :

"Bu sene Fransa'da Augustos ayında yapılan festivaller pek parlak geçmekte ve daha geniş ilgi uyandırmaktadır. Sebep ne delili mi? Zira iştirak

eden ekip ve toplulukları içinde İstanbul'dan Türk Folklor Kurumu Grubu da bulunmaktadır. Bu Topluluğun oyuncuları çok değişik ve otantik güzel oyunlar getirmiştir".

L'EST REPUBLICAIN (19. 8. 1968) :

"Ritz Casinosu sahnesinde İstanbul'un folklor topluluğunu görmek zevkine nail olduk. Bu topluluk ilk defa olarak Fransa'da temsiller vermektedir. Türk Folkloru memleketimizde hemen hemen tanınmamaktadır. Halbuki, bu folklor, dünyanın en renkli ve zengin folklorlarından biridir. Geçen asırlar zarfında O, Doğunun ve Batının tesirlerini görmüş, daha da zenginleşmiştir. Türkiye bizim için tanınması arzu edilen bir memlekettir. Esasen İstanbul, İzmir, Efes, ve Afrodisis isimleri kulağımıza yabancı değildir. Öyle ki, Türkiye'nin oyun ve türkülleri de bize bu memleketin örf ve ananeleri hakkında bir fikir vermekte halkım tarihiyle canlı olarak tanıtmaktadır.

İstanbul Türk Folklor Kurumu Topluluğuna gelince, ilk defa olarak Fransa'ya gelmektedir ve bu turnesine Confolens ve Nancy'deki Mirabelle Şenliklerinde kaydettiği büyük zaferlerle başlamıştır. Ö-nümüzdeki perşembe için tekrar davet edilmiştir. Kıymetli elemanlardan müteşekkil bu topluluk, gerek Türk halk danslarını ve gerekse Halk Musikisini muhakkak en güzel ve iyi şekilde vermesini bilmektedir.

Türklerin oyunları kaçınılmaz olarak bir fırsatıdır. Nancy'deki 22 nci Mirabelle (Küçük Erik) Şenliklerinde Türkleri düşünmek ş a m (İstanbul'daki Türk Folklor Kurumu) halkılamak fırsatını bulduk. Sıra yarı - kazak, yarı derviş, gezici - yörük Türklerle geldiği zaman, doya doya seyrettik ve aldığımız oyunlarını muharip danslarıyla birlikte verdiler bize."

LUNDI - MATIN LE REPUBLICAIN LORRAN (19. 8. 1968).

Türklerin gösterisi sırasında, zamanın çok ötesinden gelmiş olduğu intibahını bırakan birçok saz sesini duymak mümkün olabildi. Şayet amatörse-niz sizi haberdar etmek gerekir ve hemen söyleyeyim, siz de biliniz. Şu üç telli saz - şayet uyarısa - kemanlar ailesinden sayılan kemençe'dir. Şu flüt görünüşlü "Ağaç" ise zurna'dır. Fakat, yine şunu bilmeniz lazımdır, sadece burun vasıtasıyla havası temin edilir. Ve nihayet, şu büyük ölçüdeki baterinin adı da davul'dur.

Bu gösterilerden sonra, insanın hiçbir zaman zirveye ulaşamadığı kanaatine varması haklı sayılmayabilir. İşte Türkler! Bu oyunların, çalgıların ve şarhların dört senelik bir perşubesi var ve hemen hemen hepsi de İstanbul'dan öğrenci. Onlar İstanbul'dan geliyorlar, Boğaziçi sahillerinden geniş ve muhteşem bir folklor getiriyorlar. Kaşıkların ritmi, horon ve halay havalarındaki sonsuz vatan has

Başkanımız İhsan Hınçer Republicain Lorrain'in kupasını alırken.

Notre President İhsan Hınçer accueille la coupe de la Republicain Lorrain.

reti takip etmektedir. Bulgarlara, Macarlara ve.. Ruslara kafa tutmuş olan büyük muhariplerin layık olduğu methiyeler ile kadınlarının namus ve iffet uğruna yaptığı mücadeleler terennüm edilmektedir? İnsan, Türklerin Oyunlarını seyrederken Sultan Süleymanların ve Murat'ların geçişini görür gibi olmaktadır. Onlar, büyük bir gurur ve iftiharla tarihin en

küçük, ehemniyetsiz noktalarını dahi folklorla dile getirmesini, tefsir etmesini bilmişler. Niçin Kafkas danslarını yalnız Ruslara atfedelim, onlara hamledip kendi malları diye kabul lenelim.

Boğaziçinin adaleli, atlet yapılı oyuncularını ile güzel kızları sonsuz, tarif edilemez bir çeviklikle sıçırıyorlar, uçuyorlar havada..

Gece, muhtelif topluluk-

Kars Ekibimizden Aydın Esi bir oyun esnasında. Aydın-Esi de-l'equipe Kars en son presentation.

lara hatıra kupalarının verilmesiyle kapandı. "Republicain Lorrain" in kupası ise İsatnbul'daki "Türk Folklor Kurumu"na nâsib oldu. Şunu hatırlatalım ki, Türkler, Luxeuil dönüşü Nancy'de bir gösteri daha yapacaklardır.

LA LIBERTE DE L'EST (21. 8. 1968)

Plömbière'de Sinedük salonunu dolduran halk bilhassa gösterilerin birinci kısmında yenilikler gördü. Bu çizmeli ve başlıklı muhariplerin danslarında bizim alışıklarımızın dışında bir tokluk, sertlik ve keskin bir havanın ahengine uyan hareketlilik vardı. Fakat az sonra kadınlar geldiğinde, bir yumuşaklık bizleri sardı. Muhteşem elbiseleri, ufak adımlarla sıçramaları, çok tatlı idi. Karadeniz çocukları, devamlı müziklerinin ahenginde bir fırtına gibiydi. Daha son-

Confolens'deki Rehberimiz Mlle. Christine Peyraud dansörlerimizle. Notre enterprête Mlle Christine Peyraud avec nos danceurs.

ra, Karşı'lar. Buradaki sıçrayış ve hareketlerde komşuları ile aralarında farklar bulunduğu pek bariz.

Fakat nihayet bu hareketler ancak dağ insanlarının malı. Daha sonra tam Türkiye'ye dönmüş bulunuyoruz. Süleymanlı ve Muratlı görür gibiyiz.

Nihayet gösterilerin en güzeli Silifke Grubunun Hâsat dansı. Bütün grup sahneye. Renk, şarkı, kostüm ve ahenk bolluğu. Burada biz hakiki folkloru tanımış olduk ve gösterilerden evvel birçok şeyler hakkında bilgimizin yetersiz olduğunu anladık.

L'EST RÉPUBLICAIN (20. 8. 1968).

Mirabelle Folklor Şenliklerinde herkesçe uzun uzun alkışlanan Türk Folklor Topluluğunun Başkanı İhsan Hınçer, aynı zamanda bir muharrirdir. İstanbul'daki gazetelerde imzasına sık sık rastlamak mümkündür. Arkadaşlarıyla birlikte, gazetemize bir ziyarette bulundular ve

Monsieur H. Coursaget Confolens'deki törende geçitte. Monsieur H. Coursaget est en cérémonie de Confolens.

matbaamızı gezdiler. Bu ziyaret münasebetiyle onlar bize giyimlerini ve köyografik zenginlikleri gösterdiler. Biz de onlara gazetemize tertibinin nasıl yapıldığını gösterdik.

LE RÉPUBLICAIN (21. 8. 1968)

Trois Maisons'da, her sene iki hafta tatili arasında en güzel folklor gösterileri tertip edilir ve birinci derecede topluluklar bu gösterilere iştirak ederler.

Bu sefer bahis konusu olan "Türk Folklor Kurumu" nun İstanbul'dan gelen şahane topluluğudur. Bu topluluk daha geçen hafta "Républicain Lorrain" in kupasını kazanmıştı. Bundan evvelki nesriyatımızla zaten bu topluluk hakkında lâzım olan yaz-

mıştık. Bu vesileyle de, Poirel ve konferans salonunda halkın gösterdiği büyük tezahüratı ve topluluğun kaydettiği muvaffakiyeti görmüştük. Bu akşam, saat 21 de, Vaillante Saint - Fiacre'da Türkleri yeniden seyredeceğiz.

Türkler, Doğu Anadolu'da muhteşem bir yolculuk yaptıracağız bize. Danslar ve melodiler bizi Anadolu'nun muhtelif bölgelerine götürecektir. Erzurum ve Kars Yaylasına gideceğiz. Sert iklim şartlarına rağmen, burada hububat ziraati yapılır, hayvan yetiştirilir. Kars, Sovyetler Birliğine yakındır. Kıt'adaki durumu ve coğrafi vaziyetinden dolayı, burası bilhassa yazları kısa, kışları ise uzun ve şiddetli bir bölgedir. Sakinlerinin karakteri ve mizacı da iklimin tesiri altındadır. Daima sert, aynı zamanda merttirler.

Kumral başaklar dalgalanır ve bozarır, bu yüzden oyunlarda da bozkır havası sezilir. Hititlerin gölgesi Malatya ve Bitlis üzerinden geçeceğiz. Meşhur kaysıların iki hasadı arasında bu muharip halkın başlıca meşguliyetini harp oyunları teşkil etmektedir.

Şimdi, gözlerimizin önünden Muş, Tunceli, Adıyaman, Elâzığ ve Gaziantep gibi illerin karakteristik taraflarıyla yaşama sevinci içinde bulunan ve her türlü müşkülâta göğüs geren sakinleri geçmekteyiz.

Karşınızdaki rakibiniz hancerini çekip gözlerinizi önünden geçirirken soğukkanlı ve sakin durmak. Bu, Türklerin kendilerine

has olan ve bu akşam tekrar seyredeceğimiz "Kamalı dans" tır.

LA MONTAGNE (24. 8. 1968)

Türk Folklor Topluluğu bize kaliteli bir gösteri sundu. Orta Avrupa, Rusya ve İspanya'nın dans ve müzik gösterilerinden sonra, yeni bir alanı, zengin ve değişik bir topluluğu çok yararlı oldu.

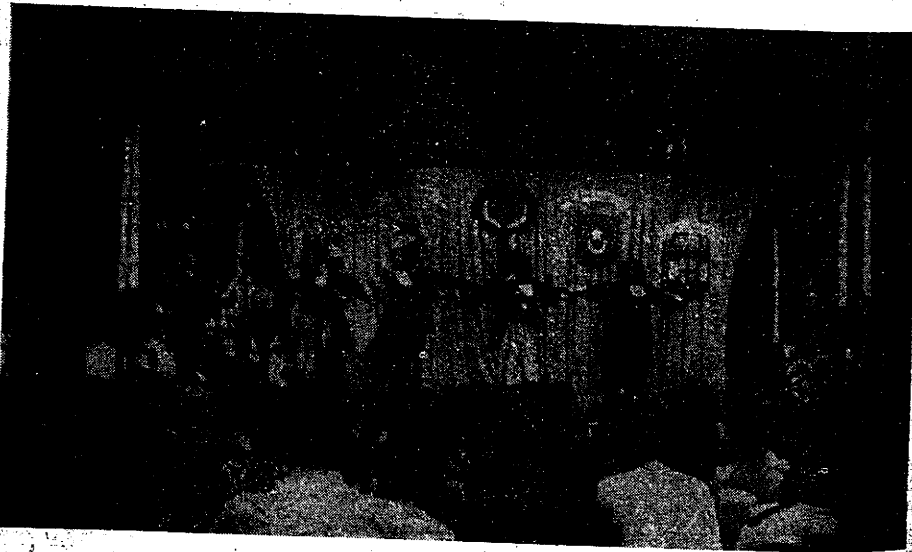
Türk folklorunun koreografisi bize çok değişik şekillerde ve parlak bir halde

BÜTÜN AĞRILARA KARŞI

NEVROZIN

4 saat ara ile günde
3 adet alınabilir

Kars - Azerbaycan Ekibimiz Brive'lilerin alkışlarını toplarken oyun esnasında. Nos équipes Kars - Azerbaycan accueillant le succès de Brive.

sunuldu. Oyunların renk-
liliği karşısında adeta şaş-
ırdık, büyülendik ve hay-
ran kaldık.

CENTE - PRESSE (26. 8. 1968)

Brive Limousine Festi-
line Türkiye ve Belçika
beynelmül ölçülerde toplu-
luklarla iştirak ettiler.
Binlerce seyirciyi coştura-
rak uzun - uzun alkışlan-
dılar. Verdikleri üç tem-
silde çok takdir edilen Türk-
ler, XI. Uluslararası Folk-
lor Şenliklerinin en başarı-
lı grubu idi. İstanbul'dan
gelen bu topluluk hakika-
ten büyük takdire lâyık bir
teşekküldür.

BULLETIN FOLKLORIQUE D'ILE - DE - FRANCE (XXX e Année, Quatri- ème série, No. 2 - 3, Été - Automne 1968)

Gerçeklik, katıksızlık,
tekniklik bakımlarından,
yabancı topluluklar arasın-
da folklorca en değerlisi
"Türk Folklor Kurumu" ol-
du. Oyunları, yetenekli ge-
leneksel müzikçileriyle, şa-
şırtıcı dinamizmiyle hayret
edilecek denli, erkekçe o-
yunlardı.

LA MONTAGNE (26. 8. 1968)

Türk Ekibi zengin ve
gösterişli elbiseleri ve
dansları ile alâka çekici i-
di. Danslar baleye benzer
 tarafları olmakla beraber
güç ve dikkatle şekillendi-
rilmişti. Meselâ Kars'ın
Mendil Dansı. Bitlis'in Mu-
haripler Dansı bu aradadır.

Hayret verici yenilikler-
le dolu olan bu danslardan
Karadeniz Oyunu, süküne-
ti, cezbeyi ve aynı zaman-
da denizleri yerinden oy-

natan fırtınaları andırmak
tadır. Erzurum Bıçak Dan-
sında hakiki bıçaklar ta-
şıyan oyuncular çok ha-
reketli ve ciddi bir müca-
dele içinde birbirlerine hü-
cum etmektedir. Bıçak dar-
beleri ancak birkaç santim
farkla vücutlarının her ta-
rafına sallanmaktadır.

Silifke Hasat Dansı ise
tamamen değişik bir hava
içinde geçiyor ve bu dansın
her sahnesi hayatın deği-

TÜRK FOLKLOR

şik bir yönünü canlandı-
rıyor.
**LE POPULAIRE DU
SENTRE
(27. 8. 1968).**

Brive'de açık hava göste-
risi için şartlar mükemmel-
di. Topluluklar çok iyiydi.
Bilhassa Türk Topluluğu,
seyirciler arasında sevgi ha-
vasını yaratmasını bildi. Bu
sayede Festival tatlı ve unu-
tulmaz bir hatıra olarak
kalacaktır.

S ON SÖZÜ

MAMULÜ
DENEYEN
HALK SÖYLER

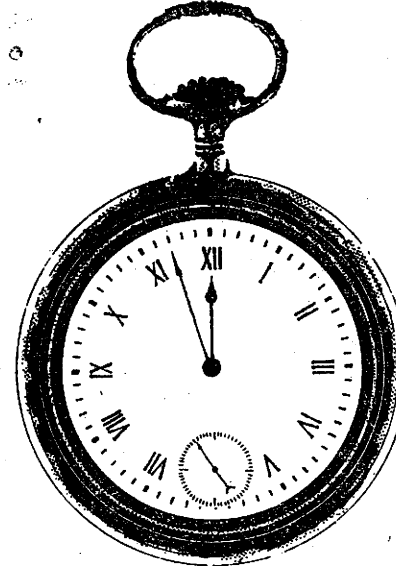

Arçelik piyasada mevcut on beşe yakın markanın
toplamından fazla satılan tek markadır

ARÇELİK

Hergün dünden ilerde

(Yeni Ajans : 6762 - 147)

Reklam, işlerinizi saat gibi yürütür

REKLAM VE TANITMA FAALİYETLERİNİZİ
yurt içinde ve dışında
EN ETKİLİ VE EN İSRAFSIZ ŞEKİLDE YÜRÜTMEK İÇİN
Kurumumuz hizmetlerinden faydalanınız

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

(Basın : 60326 - 148)

(Yeni Ajans : 6764 - 149)

Şiddetli
baş
ağrılarına
karşı

OPON
KULLANINIZ

OPON, baş, diş, adale, sinir, lumbago,
romatizma ağrılarını teskin eder
OPON, bayanların muayyen zaman-
lardaki sancılarında faydalıdır
OPON, günde 6 tablet alınabilir

Yıllık aboneli : 12,
altı aylık aboneli : 6
liradır.
Yurd dışı senelik abone :
\$ 3, £ 1

**TÜRK
FOLKLOR
ARAŞTIRMALARI**

Basılmıyan yazılar
istenince geri gönderilir.
Dizgi ve baskı :
HALK MATBAASI
İstanbul

Sahibi : İHSAN HİNÇER
Yazı İşlerini Fiilen İdare Eden Sorumlu Yönetmen :
BORA HİNÇER

Mektup ve havale için adres : Posta Kutusu : 46, Aksaray - İstanbul. Tel. : 22 49 74

TÜRK FOLKLOR (= HALKBİLGİSİ) DERNEĞİNİN YAYIN ORGANIDIR

mmm! sana'lı bir dilim nefistir...

Çocuklarımız üstün lezzetli Sana'ya bayılırlar.

Üstün lezzetli Sana'da, taze pastörize süt vardır. mevcuttur. Bundan dolayı Sana kıymetli bir En saf nebatî yağlarla hazırlanan Sana'da ay- enerji kaynağı ve üstün lezzetli, mükemmel rica vücuda elzem olan A ve D vitaminleri bir gıdadır.

sizin için çalışıyorlar :

Evet! Taze sütün pastörize edilmesinden Sana'nın ambalajlanmasına kadar geçen muhtelif safhalarda, yüzlerce Türk işçisi, hergün sofranıza üstün kaliteli bir margarin getirmek için, titizlikle çalışıyor.

Sana imalatının her safhasındaki, sıkı ve devamlı kalite kontrolleri, Sana'yı bugün yurdumuzun en üstün kahvaltılık margerini haline getirmiştir.

Bunu biliyor muydunuz?
Her sene, Sana'ya 1.000.000 kilo taze pastörize süt ilâve edilmektedir.

Sana, yüzde yüz saf nebatî yağlarla knü'yen el değmeden hazırlanmaktadır.

GRAFİK A. 47

Sana ağıza tad, vücuda sıhhat !

(Folklor : 150)

AKBANK'ta hesabınız varsa

AKBANK

(Folklor : 151)

(Basın : 1124S —152)

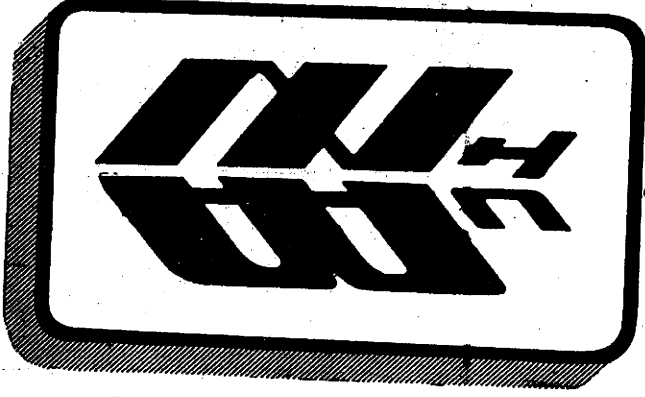
Şansınız.
Başarıınız
ve istikbaliniz,
Türkiye Vakıflar
Bankasında
açtıracağınız
hesapla
Gerçekleşir.

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

(Basın A. 20472 — 12013 — 153)

tasarruflarınızı
değerlendirmek için
size
yol gösterecek ışık

HER YERDE HER ZAMAN
T.C. ZİRAAT BANKASI
olacaktır

